

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobkyně: J.T., narozená ..., bytem ..., Spolková republika Německo (dále jen SRN),

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 18.3.2019 proti rozhodnutí žalované ze dne 21.1.2019 č.j. ... o invalidní důchod,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 21.1.2019 č.j.... a jemu předcházející rozhodnutí č.j. R-28.6.2018 – ... ze dne 28.6.2018 se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 18.3.2019 s připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 28.6.2018 č.j. ..., jímž žalovaná zamítla její námitky a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. R-28.6.2018 – ... ze dne 28.6.2018, kterým byla zamítnuta její žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), s přihlédnutím k článku 46

nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Rokycany ze dne 21.6.2018 není invalidní, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 20%. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 21.1.2019 žalovaná mimo jiné zdůraznila, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným lékařem ČSSZ dne 16.1.2019 bylo zjištěno, že žalobkyně není invalidní podle § 39 odst. 1 zákona, když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole II, odd. A, položce 1b) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20%, tj. střed rozmezí 15-25%, proto nebylo námitkám žalobkyně vyhověno.

2. V žalobě žalobkyně mimo jiné vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím s ohledem na její zdravotní stav, který stručně popsala, přičemž namítala, že posudkový lékař nezhodnotil její celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity důsledkem zhoršení zdravotního stavu. Také uvedla, že v SRN jí byl 1.4.2019 přiznán plný invalidní důchod 118 €, ale ta částka tak pokryje náklady na léky, proto jí opětovně nabídli pomoc se žádostí o invalidní důchod v Česku. Závěrem požadovala zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k novému rozhodnutí, protože napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.
3. Z obsahu vyžádaného posudkového spisu OSSZ Rokycany vedeného ohledně žalobkyně a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 21.6.2018 a záznamu o jednání a posudku o invaliditě vypracovaného v námitkovém řízení dne 16.1.2019 ČSSZ-pracoviště Plzeň vyplývá, že žalobkyně, která nebyla jednání přítomna, nebyla uznána invalidní dle § 39 odst. 1 zákona s tím, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole II, odd. A, položce 1b) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 20%, která ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna.
4. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 4.4.2019 navrhla vzhledem k nesouhlasu žalobkyně s medicínským posouzením zdravotního stavu jeho přezkoumání provedením odborného lékařského posouzení Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**), přičemž posudek této komise se považuje podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu za tzv. povinný důkaz, který musí soud provést, pokud přezkoumává rozhodnutí ČSSZ o invalidním důchodu. Ze zaslaného dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobkyně vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 21.1.2019 bylo podle dodejky žalobkyni doručeno dne 4.2.2019.
5. Podáním ze dne 26.4.2019 žalobkyně zaslala soudu další lékařské zprávy v německém jazyku, které byly obratem zaslány PK MPSV, která byla dne 9.4.2019 požádána o vypracování posudku o zdravotním stavu žalobkyně.
6. V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován v soudem

prodloužené lhůtě kvůli nutnosti překladu nově doložených lékařských zpráv žalobkyní, a to po jednání konaném dne 13.9.2019 za účasti odborného lékaře z oboru interního lékařství a v nepřítomnosti žalobkyně. Z obsahu tohoto posudku ve znění usnesení o opravě vady posudku ze dne 29.10.2019 soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (21.1.2019) byla žalobkyně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70%, a datum vzniku invalidity bylo stanoveno 19.6.2018 (den nástupu na rehabilitační kliniku). Komise uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a konzultací internisty při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je ca prsu vlevo, stav po mastektomii vlevo s exenterací axily, stav po chemoterapii s následnou polyneuropatií dolních končetin, stav po rekonstrukci levého prsu, lymfedém levé paže a multifokální kostní metastatické postižení. Z následků vztahujících se k onemocnění a léčbě v popředí stojí celková vyčerpanost, postcytostatické a polyneuropatické obtíže v oblasti horních a dolních končetin. Na levé paži přetrvává lymfedém, absolvovala manuální lymfodrenáže, nosí kompresní návlek. Nordic walking hole ji vyhovují, jistota chůze se zlepšila, s chodítkem se jistota také zlepšila, přesto nechce být vzhledem ke svému věku odkázána pouze na chodítko, to jí bylo předepsáno. Vzhledem k psychické zátěži zažívá smutek a únavu, nutno pokračovat v psychoterapii. Hybnost v ramenních kloubech se zlepšila, přetrvává funkční omezení páteře při ohýbání, pocit necitlivosti v oblasti prstů se zlepšil, na chodidlech beze změn. Zvládá chůzi i na delší vzdálenost, bez pomůcek je ale nejistá. Propuštěna z léčby jako práce neschopná. Zejména funkční porucha mobility i s ohledem na funkci ramene a paže i s ohledem na jistotu chůze i polyneuropatické a psychomentální funkční deficity neumožňují výdělečnou pracovní činnost. PK MPSV proto nebyla v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Rokycany a námitkového řízení a konstatovala, že u žalobkyně se jedná o zvlášť těžké postižení, maligní nádory generalizované (stadium IV). **Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 80% dle kapitoly II, odd. A, položky 1e) přílohy vyhlášky**, tj. na horní hranici taxace (70-80%), s ohledem na polyneuropatii horních i dolních končetin a přetrvávající lymfedém LHK (levé horní končetiny); přihlíženo i k dělnickému povolání. Z doložených lékařských nálezů nelze prokázat u ostatních uvedených onemocnění takové závažné funkční postižení, aby byla splněna podmínka pro použití § 3 odstavce 1 vyhlášky, není ani důvod pro použití § 4 odstavce 1 citované vyhlášky, takže celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti činí 80%. Dle komise žalobkyně není schopna výdělečné činnosti ani za zcela mimořádných podmínek. Datum vzniku invalidity komise stanovila 19.6.2018, tj. dnem nástupu na rehabilitační Kliniku Bavaria Freyung. Platnost (posudku) stanovena trvale, neboť se jedná o závažné zdravotní postižení, není předpoklad stabilizace a zlepšení zdravotního stavu. (Stejnopis posudku i usnesení o opravě vady posudku byl doručen žalobkyni i žalované.)

7. **S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:**

- (1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
- (2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

(3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

8. V **§ 3 odst. 1 uvedené vyhlášky** je stanoveno: V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů (podle **§ 4 odst. 1** téže vyhlášky lze dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů). V této věci pouze však podmínky pro zvýšení (snížení) míry poklesu pracovní schopnosti nebyly shledány, jak uvedeno shora.
9. Dle **§ 38 písm. a) zákona** má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle **§ 29**, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle **§ 31**, pokud nedosáhl důchodového věku.
10. Podle **§ 38 písm. a) zákona** má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle **§ 29**, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle **§ 31**, pokud nedosáhl důchodového věku.
11. Dle **§ 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb.**, soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen správní orgán). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (**§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.**).
12. Podle **§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.** soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.
13. Dle **§ 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s.** je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle **§ 75 odst. 1 s.ř.s.** je pro soud rozhodující skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování

správního orgánu, tj. **v této věci k datu 21.1.2019**, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).

14. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přiznání invalidního důchodu z důvodů v ní uvedených. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 13.9.2019 a usnesení o opravě vady posudku ze dne 29.10.2019 má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované ČSSZ se u žalobkyně jednalo o invaliditu třetího stupně s datem vzniku 19.6.2018, proto je žaloba podaná důvodně. Soud tedy napadené rozhodnutí žalované ze dne 21.1.2019 a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 28.6.2018 bez nařízení jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (**výrok I. rozsudku**) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci. Dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobkyně od 19.6.2018 a tedy k 28.6.2018 i 21.1.2019 odpovídal třetímu stupni invalidity, když míra poklesu její pracovní schopnosti činila 80%, avšak lékařem OSSZ i ČSSZ byla přiznána pouze míra poklesu 20%.
15. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobkyně je dle posudku PK MPSV ze dne 13.9.2019 invalidní pro invaliditu třetího stupně od 19.6.2018, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – vznik invalidity třetího stupně (od uvedeného data), čímž bude realizovat rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30.10.2019 č.j. 16 Ad 34/2019-60, když rozhodnutí o invalidním důchodu by byla vydala žalovaná v případě zjištění vzniku invalidity žalobkyně již v řízení o její žádosti či o podaných námitkách, přičemž podkladem pro vydaná rozhodnutí žalované byly posudky lékaře OSSZ a ČSSZ shora uvedené.
16. V zákoně o důchodovém pojištění a jeho prováděcích předpisech jsou konstruovány podmínky, které musí pojištěnec splnit, aby mu mohla být přiznána výplata invalidního důchodu, velmi striktně. Při posuzování nároku na invalidní důchod je tedy možno vycházet pouze ze zdravotního stavu žadatele (pojištěnce), tedy přiznané invalidity, za současného splnění další zákonné podmínky, a to potřebné doby pojištění stanovené v § 40 odst. 1 písmeno f) a odst. 2 zákona: Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce ve věku nad 28 let činí pět roků a zjišťuje se z období před vznikem invalidity, a to z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků.
17. O náhradě nákladů řízení (**výrok II. rozsudku**) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně však nepožadovala žádné náklady tohoto řízení, proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.). Kasační stížnost lze podat pouze z

důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a nepřipustnost kasační stížnosti je uvedena v § 104 s.ř.s.

Plzeň 30. října 2019

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně